

SA VILJANDI HAIGLA

SUNDRAVI OSAKOND JA

TUGITEENUSTE KESKUS

FUNKTSIONAALSE ARENGUKAVA II ETAPP

SISUKORD

1. Üldosa	3
2. Olemasolev hoonestus ja funktsionaalne struktuur	4
3. Uue hoone kontseptsioon ja arhitektuurne lahendus	5
3.1. Sundravi ja tegevuskeskus	5
3.2. Tugiteenuste keskus	7
4. Planeeritav funktsionaalne struktuur	9
5. Haigla funktsionaalne programm	10
5.1. Diagnostika ja ravi	10
5.1.1. Ambulatoorse sundravi üksus	10
5.1.2. Tegevuskeskus	11
5.2. Palatiosakonnad	14
5.2.1. Statsionaarne psühhiaatriline sundravi	14
5.3. Haldus- ja tugiteenused	17
5.3.1. Tugiteenused (kontoripinnad)	18
5.3.2. Arhiiv	19
5.3.3. Abiteenistus ja varustus	20
5.3.4. Muu	24
6. Pindade koondtabel	25
6.1. Sundravi ja tegevuskeskus	25
6.2. Tugiteenuste keskus	27
7. Hinnanguline ehitusmaksumus	30
8. Planeerimisel kasutatud materjalid	31
Lisad	Error! Bookmark not defined.
Lisa 1. Sundravi ja tegevuskeskuse arhitektuurne plaanilahendus (M 1:500)	Error! Bookmark not defined.
Lisa 2. Tugiteenuste keskuse arhitektuurne plaanilahendus (M 1:250)	Error! Bookmark not defined.

1. ÜLDOSA

Funktsionaalse arengukava teise etapi (FAK II) eesmärk on anda ülevaade psühhiaatrilise sundravi (*edaspidi sundravi*) teenuse kvaliteedi tagamiseks kavandatavatest ehitus- ja rekonstrueerimise tegevustest. SA Viljandi Haigla kavandab rekonstrueerida kaks Jämejala territooriumil paiknevat hoonet, millest ühes hakkab paiknema **täiendav sundravi palatikorpus 30-le patsiendile, ambulatoorse sundravi üksus ja tegevuskeskus sundravi patsientidele**. Teises luuakse **tugiteenuste keskus** (köök ja kohvik, pesumaja, logistikakeskus, laoruumid tarvikutele ja põetusvahenditele, arhiiv, majutusruumid jmt).

Sundravi osakonnas (*forensic psychiatry department*) viibivad isikud, kes on sooritanud kuriteo, mille osas on alatatud kriminaalmenetlus. Kriminaalkohus on kinnitanud kuriteo toimepaneku, kuid hinnanud, et kuritegu sooritati psüühikahäire mõjul ja isik ei ole süüdiv. Kui isik vajab ravi ja on jätkuvalt ohtlik endale või teistele suunab kriminaalkohus isiku sundravile. Sundravi eesmärk on osutada psühhiaatrilist ravi, pakkuda patsiendi ohtlikkusele vastava turvalisusega kontrollitud keskkonda ja parandada iseseisva toimetuleku oskusi. Sundravi teenuse näol on tegemist ainulaadse teenusega, mida pakub vaid SA Viljandi Haigla. SA Viljandi Haigla on kohustatud kriminaalkohtu poolt väljastatud määruse jõustumisel patsiendi koheselt ravile võtma. Keskmiselt viibib statsionaarsel sundravil 100 patsienti (viimastel aastatel 85 – 117 patsienti). Sundravi osakonnas töötavad arstid, õed, hooldajad, psühholoogid, sotsiaaltöötajad, tegevusjuhendajad, tegevusterapeut jm tugipersonal.

Tugiteenuste keskus planeeritakse vastavalt Viljandi uue haigla ja tervisekeskuse "Tervikumi" ning Jämejala territooriumil paiknevate üksuste vajadustele. Olemasolevad tugiteenuste ruumid on amortiseerunud ja ei vasta kaasaegsetele energiatõhususe kriteeriumitele. Kuna uus haigla ja tervisekeskus hakkab paiknema kesklinnas, siis on üldise planeerimise ja liikluskoormuse seisukohalt otstarbekas viia köök, pesumaja, organisatsiooni juhtimist toetavad teenused ja muud suured tugiteenused linnast välja Jämejala territooriumile.

Projekti graafilise osa moodustavad rekonstrueeritavate hoonete korruste tehnoloogilised eskiisid, millel on ära näidatud struktuuriüksuste asukohad ja põhimõttelised tehnoloogilised plaanid ruumigruppide põhimõttelise lahenduse ja liikumisteede ära näitamisega.

2. OLEMASOLEV HOONESTUS JA FUNKTSIONAALNE STRUKTUUR

SA Viljandi Haigla on sundravi teenust osutanud alates 2001. aastast. Selleks renoveeriti Jämejalas Pargi tee 22 paiknev hoone (sundravi hoone). Hoonele on Terviseameti poolt väljastatud tegevusluba 80 voodikohale. Sundravi teenus on finantseerimise mõttes nn avatud kohustus ja SA Viljandi Haigla on kohustatud vastu võtma kõik kohtute poolt sundravi teenusele suunatud patsiendid. Aastate lõikes on patsientide arv olnud erinev, kõikides 85 - 117-ni. Kuna sundravi tegevusloaga hoones viibivad ka kõrge ohtlikkusega patsiendid, siis on hoones lisaks rajatud ka nn kõrgema turvalisusega üksus, milles on esialgu 2 palatit. Madalama ohtlikkusega patsiente on ruumipuuduse tõttu täiendavalt paigutatud Pargi tee 16 hoone ühte tiiba, kus paikneb olenevalt vajadusest 18 - 25 patsienti. See ei ole teenuse mõttes täna sobivaim keskkond sundravi patsientidele sh on problemaatiline turvalisuse tagamine.

Lisaks ruumipuudusele ei võimalda sundravi hoone tänane ruumide paiknemine eraldada erinevate vajadustega patsientide gruppe, näiteks naisi ja noorukeid.

Praeguses sundravi majas on puudu ruumidest, kus oleks võimalik pakkuda patsientide oskusi ning toimetulekut arendavaid ja säilitavaid tegevusi. 2017. aastal Sotsiaalministeeriumi poolt koostatud auditis¹ oli soovitusena haiglale märgitud: „*Parandada psühhiaatrilise sundravi osakonna füüsilist keskkonda. Sundraviosakond vajab uusi ja kaasaegseid ruume, mis aitaksid märgatavalt parandada teenuse kvaliteeti ning suurendada patsientide ja personali turvalisust. Parim lahendus oleks täiesti uus, moodsate ja turvaliste ruumilahendustega ehitis, mis koosneks 5–8 väiksema suurusega osakonnast.*“

Sundravi hoonet rekonstrueeriti viimati aastatel 2019-2020, mille käigus vahetati katus ja aknad, rekonstrueeriti ventilatsiooni süsteem ja hoone soojustati. Eelnevalt välja toodud tegevused parandasid küll oluliselt hoone tehnilist kvaliteeti, kuid täiendavaid ruume ja vajalikku liigendust ei lisandunud.

Tänapäevased tugiteenuste keskuse ruumid asuvad olemasoleva SA Viljandi Haigla põhihoones. Vananenud hoonekompleks on amortiseerunud ja ei arvesta haigla uuenevate vajadustega. Hoonekompleksi ülalpidamine pole kulutõhus ning ei vasta kaasaegsetele energiatõhususe kriteeriumitele. Viljandi uue haigla ja tervisekeskuse “Tervikumi” valmimise järgselt jääb olemasolev SA Viljandi Haigla põhihoone kasutusest välja.

¹ Psühhiaatrilise sundravi kliinilise kvaliteedi hindamine. Sotsiaalministeerium, 2017, lk 41.
<https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Tervishoid/sundravikliiniliseauditiraport2017.pdf>

3. UUE HOONE KONTSEPTSIOON JA ARHITEKTUURNE LAHENDUS

3.1. SUNDRAVI JA TEGEVUSKESKUS

Uue sundravi hoone kontseptsioon

Sundravi teenuse eesmärk on seaduse kohaselt psüühikahäire ravi, psüühikahäirest tuleneva ohtlikkuse vähendamine ning isiku toimetuleku taastamine iseseisvaks toimetulekuks ühiskonnas. Arvestades teiste riikide kohtupsühhiaatria ekspertide kogemusi, on psühhiaatrilise sundravi teenuse vajadus püsiv ja pigem tõusutrendiga.

SA Viljandi Haigla funktsionaalse arengukava I etapi (FAK I, 2017) alusel on prognoositav psühhiaatriliste voodite vajadus kokku ca 160. Selle kohaselt kavandatakse sundravile 100 voodikohta (võimalusega ajutiselt kuni 120 kohta) ja muuks statsionaarseks psühhiaatriliseks teenuseks 60 kohta.

Sundravi patsientide paiknemist planeeritakse järgnevalt: sundravi tegevusloaga majja Pargi tee 22 jääb praeguse 80 asemel kuni 70 kohta. Ruumide ümberpaigutamine võimaldab pakkuda patsientidele rohkem privaatsust, laiendada kõrge riskiga üksust ja ajakohastada tegevusrume.

Uude rekonstrueeritavasse majja (Pargi tee 14) planeeritakse **30 voodikohta** (sihtgrupp rehabilitatsiooni patsiendid, naised ja noorukid). Teiseks oluliseks vajaduseks on **ambulatoorse sundravi vastuvõttudeks kavandatavad ruumid**, mis varasemalt asusid sundravi maja (Pargi tee 22) keldris ja on käesolevalt ajutiselt Pargi tee 16 majas. Arvestades ambulatoorse sundravi teenusemahtude prognoositavat suurenemist, on vajalikud täiendavad vastuvõtu, teraapia ja protseduuride ruumid ning päevaravi palat. Uus taristu loob paremad võimalused patsientide toimetuleku parandamiseks. Selleks luuakse uude rekonstrueeritavasse majja sundravi patsientidele mõeldud tegevuskeskus.

Turvalisuse tagamiseks paigaldatakse kogu osakonda jälgimissüsteem- videokaamerad nii osakonna üldkasutatavatesse ruumidesse, palatitesse kui ka maja välisfassaadile ning jalutusaedadesse. Lisaks kaameratele luuakse osakonnas ka WIFI-valveseadmete võimekus.

Arhitektuuriline lahendus

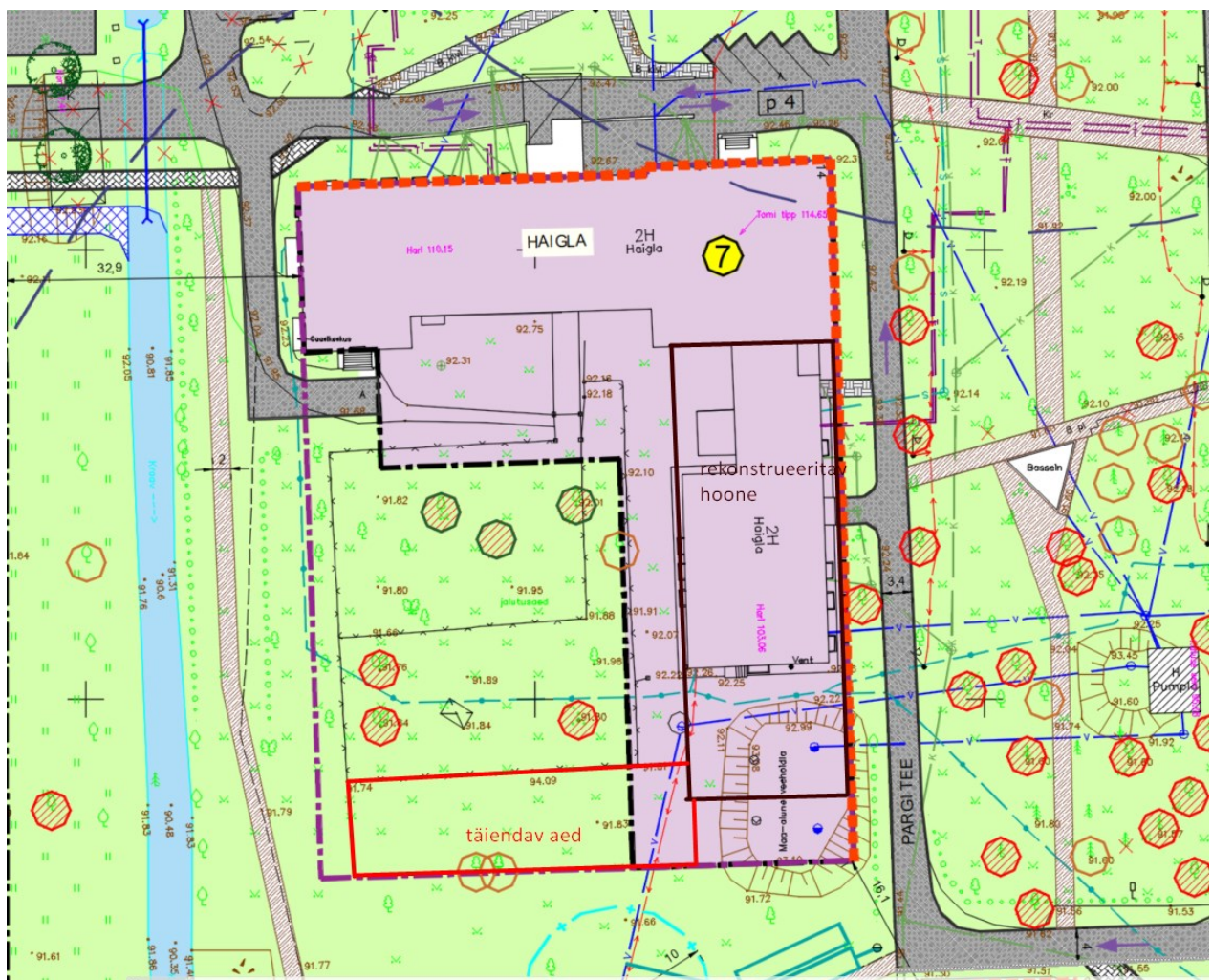
Turvalisuse tagamise seisukohast avaldab avarus ja valgus mõju inimese agressiivsusele. Samuti on oluline privaatsuse, kas või ajutine, võimaldamine. Teisalt peab järgima konstruktsioonide ja materjalide osas elementaarseid turvanõudeid. Seega arhitektuurilise kontseptsiooni kandvad ideed on võimaldada uue hoone planeerimisega rohkem õhku, valgust, privaatsust ja tagada turvalisus.

Kavandatava hoone esimesele korrusele on planeeritud ambulatoorne vastuvõtt ning tegevuskeskus. Hoone teisele ja kolmandale korrusele on planeeritud palatikorpused koos tegevus- ja toitlustusaladega.

Palatikorpus on arvestatud nii kahekohaliste kui ka ühekohaliste palatitega. Patsiendid, kes viibivad teenusel pikaajaliselt vajavad sageli üksikpalatit, et luua võimalikult kodulähedased tingimused. See omakorda aitab edukamalt harjuda iseseisva eluga ning valmistab ette koju või hoolekandeteenusele suundumisel. Vajadusel saab üksikpalatit ajutiselt kasutada ka kahekohaliste palatitena, mis võimaldab ajutiselt ravile võtta kokku kuni 48 patsienti.

Lisaks sundravi teenust saavatele patsientidele hakkavad tegevuskeskust kasutama vajadusel ka teised Jämejala territooriumil ravil viibivad kliendid ning patsiendid.

Uue rekonstrueeritava hoone üheks oluliseks täienduseks on Pargi tee 14 hoovialale loodav jalutusaed. Jalutusaed on igale osakonnale eraldi sissepääsuga ja nende ehitamisel tuleb järgida turvalisuse nõudeid. Õueala võetakse kasutusele kujundades mh ringi ka olemasolevaid aedu, tagades sellega kogu maa-ala maksimaalse kasutuse. Lisaks peavad jalutusaed olema varustatud videojälgimisseadmetega. Jalutusaia juurde luuakse teraapiaaed, kasvuhoone ja peenrad, kus patsiendid saavad teha võimetekohast aiatööd. Iga jalutusaia juurde kuulub varjualune, et patsientidel oleks võimalus olenemata ilmastiku tingimustest värskes õhus viibida.

3.2. TUGITEENUSTE KESKUS

Uue tugiteenuste keskuse hoone kontseptsioon

Uude tugiteenuste keskusesse koondatakse SA Viljandi Haigla toitlustusosakond, majandusosakond, ning logistika - ja remondiosakond, lisaks arhiiv ja muud tugiteenused ning majutusruumid ajutist elamispinda vajavatele praktikantidele ja töötajatele.

Üldise planeerimise seisukohalt on otstarbekas viia suurtöökoor, pesumaja ja muud suured tugiteenused kesklinnast välja – väheneb liikluskoormus kesklinnas, sh suured kaubaautod juhitakse linna äärde. Statsionaarsete tervishoiuteenuste voodikohtade arv on Jämejala territooriumil paiknevates üksustes suurem kui uues kesklinnas asuvas haiglas, seega on uus tugiteenuste keskus otstarbekas rajada Jämejala territooriumile, kus teenuse tarbijate osakaal on suurem (aitab mh optimeerida kulu transpordile). Lisaks on paremad võimalused parkimise korraldamiseks haigla teenindava masinapargi tarvis.

Tugiteenuste keskuse paiknemine Jämejala territooriumil paiknevate üksuste juures võimaldab kasutada oma keskust kergemate psühhiaatria ja erihoolduse patsientide puhul ka tööharjutuskeskusena, mis on osa nende ravi- ja tervenemisprotsessist.

Rajatavas tugiteenuste keskuse hoones, Saariku tee 6, hakkab paiknema SA Viljandi Haigla uus köögiplakk ja kohvik, pesumaja, logistika- ja remondiosakonna majandusladu, sõidukite haldus/hoolitus ja personalile vajalikud pinnad, arhiiv ning majutusruumid ajutist elamispinda vajavatele meditsiini ja hoolitsemise valdkonna praktikantidele ja töötajatele.

Arhitektuuriline lahendus

Hoone esimesele korrusele on planeeritud köögiplakk koos kohvikuga, lisaks pesumaja ja majandusladu. Teisele korrusele on planeeritud arhiiv, majutusruumid ning töö- ja puhkeruumid personalile. Kolmandale korrusele on planeeritud koosolekute ruumid ja SA Viljandi Haigla haldus- ja tugiteenuste tööruumid.

Joonis 2. Tugiteenuste keskuse eskiisprojekt

4. PLANEERITAV FUNKTSIONAALNE STRUKTUUR

Tabel 1. Jaotus funktsionaalseteks valdkondadeks ja osakondadeks

Kood	Funktsionaalse valdkonna ja osakonna või struktuuriüksuse nimetus	Asukoht
1.00	DIAGNOSTIKA JA RAVI	Pargi tee 14
	Ambulatoorse sundravi üksus	
	Tegevuskeskus	
2.00	PALATIOSAKONNAD	Pargi tee 14
	Psühhiaatriline sundravi	
3.00	HALDUS	
	Tugiteenused	Saariku tee 6
	Arhiiv	
5.00	ABITEENISTUS JA VARUSTUS	
	Köök/kohvik	
	Pesumaja	
	Jäätmekäitlus	
	Logistika- ja remondiosakond	
7.00	MUU	
	Majutus	

Üksuste paigutusel, omavaheliste seoste loomisel ja sisemisel tsoneerimisel on võetud arvesse tänased probleemkohad ja loodud funktsionaalsetest vajadustest tulenevad lahendused. Loodud lahendus tagab maksimaalselt kiire ja tõhusa arstiabi, säästab ressursse ning pakub kaasaegseid töö- ja ravitingimusi.

Üksuste paiknemine horisontaalkihiti on järgmine:

Sundravi maja (Pargi tee 14):

- 1. korrus: sundravi ambulatoorne vastuvõtt ning tegevuskeskuse ruumid;
- 2. korrus: sundravi palatiüksus koos tegevusalaga;
- 3. korrus: sundravi palatiüksus koos tegevusalaga.

Tugiteenuste keskus (Saariku tee 6):

- 1. korrus: köök/kohvik, pesumaja, majandusladu, sõidukite haldus/hooldus ja jäätmekäitlus;
- 2. korrus: arhiiv, majutusruumid, kontoripinnad, koosolekute- ja puhkeruum;
- 3. korrus: koosolekute ruumid ja SA Viljandi Haigla haldus- ja tugiteenuste tööruumid.

5. HAIGLA FUNKTSIONAALNE PROGRAMM

5.1. DIAGNOSTIKA JA RAVI

5.1.1. AMBULATOORSE SUNDRAVI ÜKSUS

Ambulatoorses sundraviüksuses teostatakse kohtumääruse alusel ambulatoorsele sundravile suunatud psühhiaatriliste patsientide ravi. SA Viljandi Haigla juhatuse näeb seoses psüühikahäirete kasvu ja ambulatoorse abi nõudluse pideva kasvuga jätkuvalt psühhiaatriakliiniku rolli kohtumääruse alusel suunatud psüühikahäiretega isikute abivajaduse katmises.

Ambulatoorse sundravi vastuvõtule tulevad patsiendid, kellel on kehtiv kohtumäärus. Kokkusaamised lepatakse ravimeeskonnaga kokku ning need fikseeritakse raviplaanis.

Üksuses on töökohad neljale spetsialistile. Lisaks on kavandatud teraapiaruum ja päevaravi palat. Ambulatoorses sundravil viibiv patsient käib vastuvõttudel olenevalt raviplaanist 1-4 korda kuus. Lisaks psühhiaatrile töötab ambulatoorse sundravi meeskonnas õde, sotsiaaltöötaja ja psühholoog, vajadusel kaasatakse ka teisi spetsialiste. Lisaks erialaspetsialistide vastuvõttudele viiakse ambulatoorse üksuse ruumides läbi ka arstlikke komisjone ambulatoorse sundravi vajaduse hindamiseks aga ka võrgustikukohtumisi, kohtumisi eestkostjatega jt teenuse osutamiseks vajalike partneritega väljaspool haiglat (KOV, politsei jne). Võrgustikukohtumisteks on mõeldud nii ambulatoorse üksuse pinnal paiknev teraapiaruum, aga ka tegevuskeskuses paiknevad saal ja õppeklass. Samuti toimub ambulatoorse üksuse ruumides sundravi patsientide seksuaalkäitumise alane nõustamine. Ühtlasi on teenusele oodatud täiskasvanud, kes muretsevad oma seksuaalsete mõtete või käitumise pärast või kes on kaotanud kontrolli oma seksuaalkäitumise üle. Soovijatele pakutakse psühholoogilist ja psühhiaatrilist abi.

Teenuse osutamiseks on vajalik privaatne sisenemistee, mida uue ambulatoorse sundravi ruumi planeering ka pakub. Ambulatoorne sundraviüksus asub kavandatava hoone paremas tiivas, eraldi sissepääsuga.

Tabel 2. Ambulatoorse vastuvõtu põhiruumide koosseis

Funktsioon	Ruumi nimetus	Pindala
Ambulatoorne vastuvõtt	Kabinet	14,10 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	Kabinet	12,55 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	Kabinet	14,10 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	Kabinet	13,35 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	Teraapia	19,60 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	Palat	18,00 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	Ooteala/Koridor	88,50 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	Personal	20,80 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	Riietus ja dušš	9,50 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	WC	2,70 m ²
Üldkokkuvõte		213,20 m²

Funktsionaalse plokki programmeeritud pindala kokku 213,20 m².

5.1.2. TEGEVUSKESKUS

Hoone esimese korruse vasakusse tiiba on planeeritud tegevuskeskus. Tegevuskeskusesse on eraldi sissepääs hoone vasakust tiivast, lisaks saab tegevuskeskusesse siseneda palatiosakondadest, trepihalli kaudu. Eraldi sissepääsud loovad tegutsemisvabaduse muuhulgas infektsioonide leviku tingimustes. Tegevuskeskus on mõeldud kasutamiseks kõigile sundravi patsientidele ja ka teistele Jämejala territooriumil (psühhiaatriakliinikus, hoolekandekeskuses) ravil viibivatele patsientidele.

Tegevuskeskusesse on kavandatud spordiruum, puutöö, keraamika ja käelise tegevuse ruumid, saal ja õppekook, õppeklass ning kolm kabinetti.

Tegevuskeskuse ruumide kirjeldused:

- **Spordiruum (73,6 m²)** – Spordiruum on mõeldud patsientidele sportlike tegevuste läbiviimiseks ja füüsilise aktiivsuse tõstmiseks. Ruumi on võimalik vaheseina abil eraldada kaheks eraldi ruumiks, et nii füsioterapeudil kui ka tegevusjuhendajal on võimalik samaaegselt olla kahe grupiga spordiruumis ja harrastada erinevaid sportlikke tegevusi.

Eesmärk:

- pakkuda patsientidele füüsilise aktiivsuse tõstmiseks tegevusi;
- arendada tervislikke eluviise;
- pakkuda vaba aja tegevusi;
- tegeleda terviseedendusega (võimlemine, jõusaal).

Spordiruum aitab patsientidel arendada: osavust, füüsilist vastupidavust, motoorikat, koordinatsiooni, kahe käe koostööd, silma-käe koostööd, tõuseb meeleolu ja toimub sotsiaalsete oskuste areng.

- **Puutööruum (46,7 m²)** – on mõeldud patsientidele puutööalaste oskuste õpetamiseks tegevusjuhendajate ja teiste eriala spetsialistide poolt. Puutööalane õpe koosneb viiest etapist: I etapp – ettevalmistus. Pildi järgi jooniste tegemine, materjali valimine. II etapp – toote detailide valmistamine. Sobivast materjalist toote detailide väljalõikamine (saagimine). III etapp – kokkupanek. Toote detailide kokkupanek (tööriistade kasutamine, puurimine) . IV etapp – lihvimine. Lihvimine (lihvimismasin, käsitsi liivapaberiga lihvimine) ja vajadusel puidupõletamine (kaunistamine). V etapp – lõppviiemistlus. Valmis toote õlitamine, lakkimine, värvimine.

Eesmärk:

- olemasolevate teadmiste rakendamine ning arendamine;
- uute oskuste õppimine;

- eelkõige meessoost patsientide kaasamine ja aktiveerimine;
- turvalisuse tagamine, ohutusnõuete täitmine.

Puutööruum aitab patsientidel arendada: loovust ja loogilist mõtlemist, üldmootorikat, seoste loomist, probleemide lahendamise oskust, tähelepanu suunamist, silma-käe koostööd, kahe käe koostööd, koordinatsiooni.

- **Keraamikaruum (19,2 m²)** – Keraamika on savitöötluskunst, kus savist valmistatakse erinevaid tarbeesemeid. Abiruum on vajalik põletusahju ja juba valminud savitoodangu hoiustamiseks.

Eesmärk:

- käsitööoskuste ja enese loomingulise väljendamise õpe;
- toimingute arengu jälgimine.

Keraamikaruum aitab patsientidel arendada: peenmootorikat, püsivust, loovust, esteetilise kogemuse tekkimist, kahe käe koostööd, silma-käe koostööd, seoste leidmist, loogilist mõtlemist, loomingulist väljendamist.

- **Käeliste tegevuste ruum (28,6 m²)** – Ruumis on planeeritud läbi viia erinevaid käelisi tegevusi. Käeliste tegevuste alla kuuluvad õmblustööd (õmblusmasina kasutamise õpe); kudumine, heegeldamine, tikkimine, viltimine (kinnaste, sokkide ja sallide valmistamine, mänguasjade tegemine, vaiba heegeldamine vanadest riideribadest); pärlitest ehete ja kaunistuste valmistamine; meisterdamine, voltimine (kaardid, tähtpäevadele vastavate kaunistuste tegemine); kunst; kangastelgedel töö.

Eesmärk:

- käsitööoskuste ja enese loomingulise väljendamise õpe;
- toimingute arengu jälgimine.

Käeliste tegevuste ruum aitab patsientidel arendada: peenmootorikat, püsivust, loovust, esteetilise kogemuse tekkimist, kahe käe koostööd, silma-käe koostööd, seoste leidmist, loogilist mõtlemist, loomingulist väljendamist.

- **Saal ja õppeköök (101,7 m²)** – on mõeldud patsientidele kasutamiseks nii ühisruumina kuid on võimalik ka lükandukse abil ruumid eraldada. Saaliosa on võimalik kasutada patsientidel lisaks vaba aja veetmisele ka hommikuringide läbiviimiseks, ettekannete või esitluste tegemiseks, tähtpäevade tähistamiseks, vestlusringide ja filmiõhtute läbiviimiseks, tantsuõhtute planeerimiseks ja muudeks sotsiaalse sisuga üritusteks, mis aitavad arendada patsientide sotsiaalseid oskuseid. Õppeköögis tegeletakse nii argitoitude kui ka retseptide järgi uute toitade valmistamisega (küpsedised, pirukad, koogid, saiad, suupisted jm).

Eesmärk:

- vajalike söögi tegemise oskused õppimine;
- õpitud oskuste kasutamine ja arendamine;
- lauakommete tundmaõppimine.

Saal ja õppekook aitavad patsientidel arendada: toidu valmistamise oskuseid, motoorikat, kahe käe koostööd, silma-käe koostööd, tähelepanu suunamist. Lisaks on olulisel kohal koduse menüü koostamiseks vajaliku eelarve planeerimine. Lisaks on õppeköögis harjutamine heaks eelduseks edasiseks tööpraktikale suundumiseks haigla suurtööd.

Õppekööki saab kasutada mh ka võrgustikukohtumiste läbiviimiseks. Õppeköögi ja saali vahele on planeeritud lükanduks, mis annab võimaluses ruumi paindlikult kasutada.

- **Õpperuum (28,5 m²)** – Ruumis on planeeritud läbi viia õppetööd. Näiteks on planeeritud õppeainetena patsientidele õpetada eesti ja vene keelt, matemaatikat, geograafiat, loodusõpetust, inimeseõpetust, arvutiõpetust jt aineid. Eesmärgid seatakse vastavalt patsiendi teadmiste tasemele (lähtuvalt patsiendi tegevusplaanist).

Eesmärk:

- säilitada põhilisi teadmisi;
- omandada uusi teadmisi.

Õpperuum aitab patsientidel arendada: tähelepanu, mälu ja taju, keele arengut, motoorikat, keskendumist, seoste loomist, loogilist mõtlemist.

Ruumi on võimalik kasutada võrgustikukohtumisteks, kohandades ruumi ringi sisutuse ümber paigutamisega.

- **Kabinet 1 (12 m²)** – mõeldud tegevusjuhendaja töökabinetiks.
- **Kabinet 2 (11,68 m²)** – mõeldud tegevusterapeudi töökabinetiks.
- **Kabinet 3 (11,36 m²)** – mõeldud tegevusterapeudi abiruumiks, kus viiakse läbi tegevusterapeudi poolset hindamist. Lisaks on ruumis tunnetustoale iseloomulikud elemendid.
- **Jalutusaed** õuealale loodav täiendav ruum, kuhu on mh plaanis luua väike tarbeaed – patsiendid saaksid kasvatada ette taimi tööteraapia raames teiste tegevuste tarvis (nt. kokandusring, loodusring). Lisaks on jalutusaia teraapiarada, võimalusel väike remondi/töökoda (puutöö tegemiseks).

Tabel 3. Tegevuskeskuse põhiruumide koosseis

Funktsioon	Ruumi nimetus	Pindala
Tegevusruumid	Puutöö	46,70 m ²
Tegevusruumid	Saal ja õppekook	101,70 m ²
Tegevusruumid	Spordiruum	73,60 m ²
Tegevusruumid	Õppeklass	28,50 m ²
Tegevusruumid	Käelised tegevused	28,60 m ²
Tegevusruumid	Keraamika	19,20 m ²
Tegevusruumid	Keraamika abiruum	6,50 m ²
Meditsiinilised ruumid	Kabinet	12,00 m ²
Meditsiinilised ruumid	Kabinet	11,68 m ²
Meditsiinilised ruumid	Kabinet	11,36 m ²
Abiteenistus ja varustus	Koristus	3,90 m ²
Abiteenistus ja varustus	WC	6,50 m ²
Abiteenistus ja varustus	Dušš ja riietus	15,60 m ²

Funktsioon	Ruumi nimetus	Pindala
Üldkasutatavad ja personali ruumid	Personali WC ja riietus	11,36 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	Trepihall	27,40 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	Ooteala/Koridor	132,61 m ²
Kokku		537,21 m²

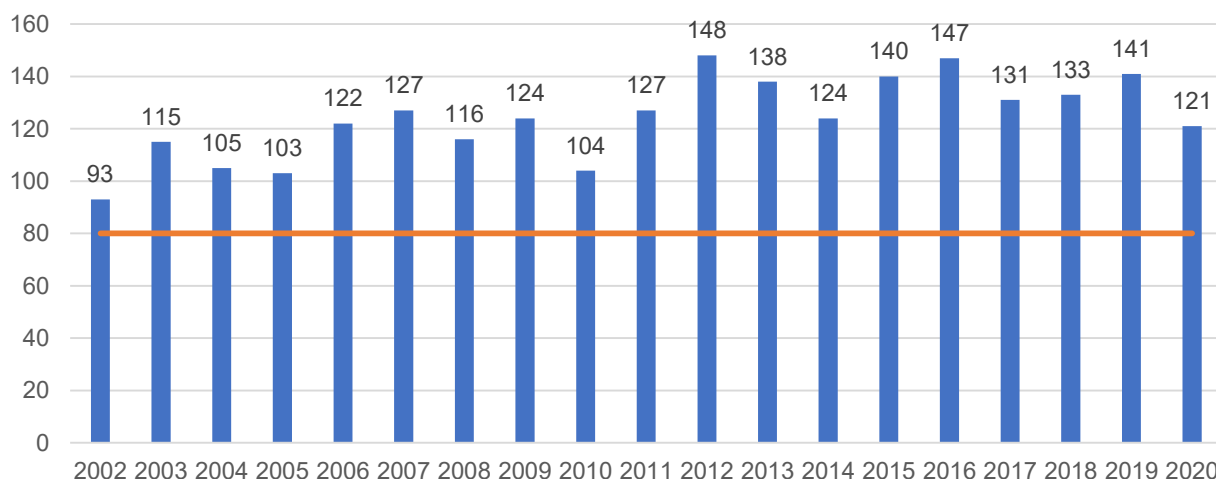
Funktsionaalse plokki programmeeritud pindala kokku 537,21 m².

5.2. PALATIOSAKONNAD

5.2.1. STATIONAARNE PSÜHHIAATRILINE SUNDRAVI

Statsionaarse sundravi üksuses toimub ööpäevaringne psühhiaatrilisele sundravile suunatud patsientide hospitaliseerimine ja ravi.

Psühhiaatrilise sundravi teenust osutatakse Eestis ainsana SA Viljandi Haiglas. Terviseamet on välja andnud psühhiaatrilise sundravi tegevusloa 80 voodikohale. Sageli viibib psühhiaatrilise sundravi osakonnas rohkem patsiente kui on selleks ette nähtud voodikohti.

Joonis 3. Psühhiaatrilise sundravi osakonnas viibinud patsiendid

Uue sundravi maja valmimisel jääb praegusesse Pargi tee 22 sundravi tegevusloaga majja kuni 70 voodikohta. See võimaldab suurendada seal kõrge riskiga üksuse voodikohti ja kaasajastada tegevusruume ning loob võimaluse patsientide paremaks eraldamiseks. Uude rekonstrueeritavasse majja (Pargi tee 14) planeeritakse **30 voodikohta**, mida on võimalik ajutiselt suurendada kuni 48 voodikohani. Uue maja planeeritavaks sihtgrupiks on eelkõige rehabilitatsiooni patsiendid ning naised ja noorukid.

Statsionaarse sundravi üksus on planeeritud hoone teisel ja kolmandal korrusel. Patsiendid sisenevad esimese korruse fuajeest läbi trepihalli teisele või kolmandale korrusele. Esmalt on patsientide vastuvõturuum ja vajadusel vannituba, et teostada esmaseid hügieenitoiminguid osakonda saabudes.

Palatikorpuses on arvestatud nii kahekohaliste kui ka ühekohaliste palatitega. Osad patsiendid on pikaajaliselt teenusel ja vajavad üksikpalatit, et harjuda iseseisva eluga ja et neid saaks hiljem suunata koju või hoolekandeteenusele. Vajadusel saab üksikpalateid ajutiselt kasutada ka kahekohaliste palatitena, mis võimaldab ajutiselt osakonda paigutada kokku kuni 48 patsienti. Kuna tegemist on avatud teenusega ning kohustusega kõik teenusele suunatud patsiendid koheselt hospitaliseerida, siis paindlikkus palatikohtade kohandamiseks on väga oluline. Lisaks tagab selline planeering paindlikkuse patsientide üksi või mitmekesi paigutamiseks ka infektsioonide leviku tingimustes.

Sundravi palatiosakonna planeerimisel arvestatakse ravispetsiifikat, sh patsientide püsivast ohtlikkusest tingitud erisusi. Sellest tulenevalt peab palatiosakonna asukoht hoones võimaldama patsientide igakülgset jälgimist, juurdepääsu tegevus- ja toitlustusalale ning samuti võimaldama tegevuskeskuse külastust.

Palatiosakonnas toimub sundravil viibivate patsientide toetamine, ravi, rehabilitatsioon ning hooldus. Palati pindala on 18 m², eeldusel et igasse palatisse on võimalik vajadusel paigutada kuni kaks voodit. Samas patsientidel, kelle puhul on vajadus üksikpalatiks, ei oleks sellises suuruses palat liiga suur, vaid optimaalne. Kuna patsiendid viibivad sundravil suhteliselt pikka aega (18–20 kuud), siis annab see ka võimaluse mugavamate, kodulähedaste tingimuste loomiseks. Palatiüksuses luuakse tingimused liikumispuudega isikutele ja valmidus tavavoodi asendamiseks funktsionaalse voodiga. Voodite omavaheline visuaalne eraldamine mitme voodiga palatis ei ole vajalik. Palatite sisustus ja varustus varieeruvad sõltuvalt vajadusest.

Keskne õeposti paigutus palatisektsioonis on avara vaatega kogu palatisektsiooni tegevus- ja toitlustusalale. Õepost planeeritakse eraldi ruumina. Õeposti ja personaliruumi kõrvale planeeritakse patsiendi isoleerimis- ja rahunemispalat koos lüüsiga.

Haigete toitlustamine korraldatakse termokandikutel SA Viljandi Haigla toitlustusteenistuse baasil. Palatikorrustele on planeeritud toidujagamise ruum. Patsiendid söövad valdavalt palatiüksuse toitlustusalal või ravirežiimist tingituna palatis.

Palatiosakonda on planeeritud igale korrusele kabinetid teraapia ja vestluste läbiviimiseks, samuti ruum raviprotseduuride läbiviimiseks.

Ruumid peavad olema piisavalt avarad, et võimaldada nn privaatset ruumi psüühikahäirega isikutele ning võimaldama mööbli turvalist paigutust võimaliku rünnaku ennetamiseks (vestleja ei tohi olla „kääulatuses“). Kabinetid peavad ka omavahel olema ustega nõ ühendatud, et võimaldada ohuolukorras varuväljapääsu, samuti on oluline tagada kabinettide vahel hea heliisolatsioon.

Tulenevalt neuroloogiliste ja psühhiaatriliste patsientide ravijuhenditest nt. Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi juhendi järgi 2 peavad olema kättesaadavad radioloogilised

² <https://ravijuhend.ee/tervishoiuvarav/juhendid/2/alzheimeri-tove-diagnostika-ja-ravi#7e93ab94>

piltagnostilised uuringud. Paljude psühhiaatria kliinikus ravil viibivate patsientide haiguste käsitlemise juures on vaja välistada muu haigusnähtusid põhjustav orgaaniline muutus või otsida haiguse kulgu kinnitavaid muutusi ajukoos. Tänapäevane käsitus kasutab selleks esmavalikuna MRT uuringut, kuna see on neurokuvamisel kõige informatiivsem radioloogiline modaliteet ning lisaväärtusena ei kasutata MRT ioniseerivat kiirgust. Erakorralises käsitluses peab olema samuti ligipääs teistele radioloogilistele uuringutele- kompuutertomograafia, röntgen, ultraheli. Nende seadmete paigutamiseks otsitakse võimalusi olemasolevate ruumide raames ja teenust kasutavad kõik Jämejala patsiendid. Diagnostika kättesaadavuse parandamiseks ravil viibivatele patsientidele ning seoses Viljandi haigla kolimisega 2023. aastal Viljandi kesklinna, paigutatakse olemasolev MRT seade Jämejala kompleksi. MRT teostamiseks asub radioloogiaüksuse personal kohapeal, uuringute tegemise võimalus on pidev ning radioloog kirjeldab uuringutulemusi kasutades teleradioloogiavahendeid. Ultraheli- ja röntgenuuringud teostatakse vastavalt vajadusele Viljandi haigla mobiilse radioloogiakabineti baasil.

Tabel 4. Statsionaarse sundravi põhiruumide koosseis

Ruumi funktsioon ja nimetus	Ruumide arv	Pindala
1. korrus		
WC	1	2,20 m ²
Sissepääs sundravi osakonda	1	48,00 m ²
Trepihall	1	17,10 m ²
2. korrus		
Palatid		
Palatid	12	216,00 m ²
Isolaator	1	17,10 m ²
Lüüs	1	8,00 m ²
Tegevusala	1	173,00 m ²
Vannituba	1	6,30 m ²
Meditsiinilised ruumid		
Kabinet	1	13,50 m ²
Protseduurid	1	17,80 m ²
Teraapia	1	14,40 m ²
Õe-post	1	14,40 m ²
Abiteenistus ja varustus		
Garderoob	1	18,00 m ²
Koristus	1	7,20 m ²
Külastus	1	14,70 m ²
Must pesu	1	3,00 m ²
Patsiendi vastuvõtt	1	20,10 m ²
Puhas pesu	1	3,00 m ²
Tehnoruum	2	14,96 m ²
Toidu jagamine	1	16,90 m ²
Toitlustusala	1	100,70 m ²

Ruumi funktsioon ja nimetus	Ruumide arv	Pindala
Vannituba	1	11,00 m ²
WC	1	3,30 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid		
Personal	1	17,00 m ²
Personali riietusruumid	1	40,00 m ²
WC	1	2,40 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad		
Koridor	2	29,20 m ²
Trepihall	2	35,75 m ²
3. korrus		
Palatid		
Isolaator	1	17,10 m ²
Lüüs	1	8,00 m ²
Palat	12	216,00 m ²
Tegevusala	1	173,00 m ²
Vannituba	1	6,30 m ²
Meditsiinilised ruumid		
Kabinet	1	13,50 m ²
Protseduurid	1	17,80 m ²
Teraapia	1	14,40 m ²
Õe-post	1	14,40 m ²
Abiteenistus ja varustus		
Garderoob	1	18,00 m ²
Koristus	1	7,20 m ²
Külastus	1	14,70 m ²
Must pesu	1	3,00 m ²
Patsiendi vastuvõtt	1	20,10 m ²
Puhas pesu	1	3,00 m ²
Tehnoruum	2	14,96 m ²
Toidu jagamine	1	16,90 m ²
Toitlustusala	1	100,70 m ²
Vannituba	1	11,00 m ²
WC	1	3,30 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid		
Personal	1	17,00 m ²
Personali riietusruumid	1	40,00 m ²
WC	1	2,40 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad		
Koridor	2	29,20 m ²
Trepihall	2	35,75 m ²
Kokku		1702,72 m²

Funktsionaalse plokki programmeeritud pindala kokku 1702,72 m².

5.3. HALDUS- JA TUGITEENUSED

Kogu SA Viljandi Haigla haldus- ja tugiteenuste osutamise optimaalseks korraldamiseks on valitud asukohaks Jämejala küla, kuna:

- haiglal on olemas hoonete kompleks (Saariku tee 6, Jämejala küla), ei ole vaja maa või lisahoonete omandamiseks täiendavat investeeringut;

- kaob vajadus säilitada teenustest tühjaks jäävat haigla hoonet aadressiga Pärna tee 3 Jämejala küla;
- patsientide teenindamiseks vajaminevad teenused koondatakse lähtuvalt voodikohtade paiknemisest, ehk teenused paiknevad samas asukohas kus on suurem voodikohtade arv;
- võimaldab kasutada oma tugiteenuste keskust kergemate psühhiaatria ja erihoolduse patsientide puhul ka tööharjutuskeskusena;
- võimaldab suurte kaubaautode suunamist linnast välja;
- võimaldab haldus- ja tugiteenuste töötajate suunamist koos vajaminevate parkimiskohtadega linna südamest linna äärde.

5.3.1. TUGITEENUSED (KONTORIPINNAD)

Tugiteenused katavad vajaminevaid lisafunktsioone, mis on vajalikud SA Viljandi Haigla kui organisatsiooni juhtimiseks. Tugiteenustena käsitletakse haldusteenistust, finantsteenistust, IT tuge, kvaliteediteenistust, personaliteenistust, koostöökeskus ning administratsiooni. Need on töökohad, kus töötajatel puudub otsene kontakt patsientidega ja eelkõige teenindavad haigla enda personali. Nende paiknemine ei ole seetõttu otstarbekas viia uude haiglahoonesse kesklinna, kuna sealne ehitus on mõeldud eelkõige elanike/patsientide teenindamiseks, mitte n.ö kontoripinnaks. Töökohti luuakse käesoleva rekonstrueerimise käigus haldus- ja tugiteenuste tarvis 47. Kabinetid planeeritakse selliselt, et oleks võimalik maksimaalselt tagada osakondades töötajate omavaheline hea koostöö ja samal ajal ka osakondade ülene koostöö. Võimalusel paiknevad oma tööülesannetest lähtuvalt töötajad 3-4 kohaga kabinettides, mis võimaldab ka ühtlasi pidada omavahelisi väiksemaid koosolekuid jmt. Samal ajal annab kabinettide süsteem võimaluse ka infektsiooni tingimustes inimestel olla paremini teineteisest eraldatud ja vähendab seeläbi töötajatel töökohal nakatumise riske.

Tabel 5. Tugiteenuste põhiruumide koosseis

Ruumi nimetus	Pindala
IT-teenistus (6 ³)	29,6 m ²
Koosoleku ruum	20,6 m ²
Finantsteenistus (6)	28,2 m ²
Personaliteenistus (5) / reserv (3)	36,2 m ²
Kvaliteediteenistus (4)	20,3 m ²
Kantselei (6)	27,7 m ²
Hangete teenistus (3)	13,5 m ²
Personaliteenistus. (2)	10,2 m ²
Finantsteenistus (2)	10,2 m ²
IT-teenistus (2)	10,2 m ²
Kvaliteediteenistus (2)	10,2 m ²

³ Sulgudes olev number näitab töökohtade arv ruumis

Ruumi nimetus	Pindala
Koostöötuba (2)	10,2 m ²
Koostöötuba (3)	15,5 m ²
Juhatus liikme kabinet	42,7 m ²
Juhatus liikme kabinet	22,3 m ²
Juhatus liikme kabinet	23,8 m ²
Ooteala + sekretär	39,7 m ²
Telefoniruum	1,0 m ²
Telefoniruum	1,0 m ²
Telefoniruum	1,0 m ²
Abiruum	1,8 m ²
Koosoleku ruum	32,8 m ²
Köök	15,6 m ²
Riidehoid	7,8 m ²
WC	1,6 m ²
WC	1,9 m ²
WC	1,9 m ²
Koridor	77,6 m ²
Kokku	515,1 m²

Funktsionaalse plokki programmeeritud pindala kokku 515,1 m².

5.3.2. ARHIIV

Arhiiv on SA Viljandi Haigla struktuuriüksus, mis osutab ja korraldab haigla patsientide haiguslugude, dokumentide hindamise, arhivaalide kogumise ja säilitamise, neile juurdepääsu võimaldamise, nende kasutamise korraldamise ja vastutuse nende kasutuskõlbmatuks muutmise ja hävitamise eest.

Uue arhiivi võimaldab SA Viljandi Haigla ja Jämejala territooriumil paiknevate üksuste arhiivide ühildamist ning arhivaalide hoiustamisest nõuetekohastes tingimustes, mille läbi hoitakse ära nende lubamatu kasutamine, kahjustumine ja hävimine.

Tabel 6. Arhiivi põhiruumide koosseis

Ruumi nimetus	Pindala
Arhiiv	155,6 m ²
Kontor	15,7 m ²
Kokku	171,3 m²

Funktsionaalse plokki programmeeritud pindala kokku 171,3 m².

5.3.3. ABITEENISTUS JA VARUSTUS

KÖÖK/KOHVIK

Toitlustusosakond on SA Viljandi Haigla struktuuriüksus, mis osutab ja korraldab patsientide toitlustamist, personali toitlustamist ja puhveti teenust.

SA Viljandi Haigla uus köögiplakk on haigla koosseisu kuuluv toitlustusosakonna isemajandav osa. Toitlustusosakonna peamine roll on korraldada SA Viljandi Haiglas ravitoitlustamist, et aidata kaasa patsientide paranemisele.

Uue köögiplaki kontseptsioon on planeeritud vastavalt uue SA Viljandi Haigla rajatava „Tervikumi“ ja Jämejala territooriumil paiknevate üksuste vajadustele.

Vajadus tuleneb uue haiglahoone „Tervikum“ rajamisest, kuhu kuuluvad aktiivravi osakonnad 160 voodikohaga patsientidele ja 300 töökohta personalile ning Jämejala territooriumil paiknevate üksuste osakonnad 400 voodikohaga patsientidele ning 300 töökohta personalile.

Kuna uues rajatavas „Tervikumi“ hoones puudub vastav köök, siis kogu patsientide ning personali toit transporditakse uuest köögiplakist. Toit transporditakse spetsiaalsetes soojakappides. Toitlustus/müük personalile hakkab toimuma kg alusel ning iseteenindusena.

Jämejala territooriumil paiknevate üksuste personali toitlustamine hakkab toimuma uue köögiplaki juurde planeeritavas söögisaalis ning patsientide toitlustus hakkab toimuma osakondades selleks ettenähtud/kohaldatud pindadel.

Uus köögiplakk sisaldab kuuma kööki, laoruumide asetust ja külmkäitlemis tingimusi, nõudepesu, toidu väljastust ja transporti ning personali ja küllastajate toitlustamist.

Ravitoitlustamises lähtub haigla nii riiklikult kehtestatud tervisekaitse nõuetest toitlustamisel tervishoiu- ja hoolekandetasutuses kui ka haiglasisesest ravitoitlustamise juhendist. Toit valmib SA Viljandi Haigla uues kaasaegses köögis valmib vahetult enne iga söögikorda ning baastoidu kõrval professionaalsete dieetõdede kontrolli all veel kuni kolmkümmend ravidieedil + baasdieedil olevatele patsientidele mõeldud toit, mille on määranud patsiendile tema raviarst.

Valides hoolikalt tarnijaid tagatakse kvaliteetne tooraine. Toorainet ostetakse võimalikult palju kohalike tootjatelt ja kasutakse palju hooajalist toorainet. Köögiplakide kavandamisel tuleb arvestada värske ja mitmekesise tooraine ladustamisega.

Köök on mõeldud ka Jämejala külas asuva erihoolekande osakonna klientide ja SA Viljandi Haigla psühhiaatriakliiniku sõltuvushaigete ravi- ja rehabilitatsioonikeskuse ning sundravi osakonna patsientidele tööpraktika baasiks, mis on osa nende ravi- ja tervenemisprotsessist.

Tabel 7. Köögibloki ja kohviku põhiruumide koosseis

Ruumi nimetus	Pindala	Ruumi nimetus	Pindala
Kontor	25,7 m ²	Piim	7,1 m ²
Puhkeruum	33,2 m ²	Juurvili / puuvili	9,2 m ²
Riietusruum	45,9 m ²	Komplekteerimine	59,5 m ²
Pesuruum	10,8 m ²	Abi	5,3 m ²
WC-d	6,3 m ²	Kaup	11,3 m ²
Külmkööök	35,5 m ²	Koridor	18,4 m ²
Kuumkööök	76,4 m ²	Puhtad nõud	69,8 m ²
Juurvili / puuvili	17,9 m ²	Kauba vastuvõtt	36,7 m ²
Liha ettevalmistus	15,6 m ²	Toidu väljastus	19,9 m ²
Sulatus	10,9 m ²	Kohvik	143,6 m ²
Sügavkülm	8,8 m ²	Inva WC	4,3 m ²
Liha	9,4 m ²	Tambur	6,0 m ²
Abi	7,8 m ²	WC	4,5 m ²
Kokku	699,8 m²		

Funktsionaalse ploki programmeeritud pindala kokku 699,8 m².

PESUMAJA

Majandusosakond on SA Viljandi Haigla struktuuriüksus, mille alluvuses on haigla pesumaja, mis osutab haigla kliinilistele osakondadele töötajate tööriiete, patsientide/klientide haiglariiete, vooditarvikutega varustamise, nende pesemise, parandamise ja triikimise teenust.

Uue pesumaja kontseptsioon on planeeritud lähtuvalt rajatava "Tervikumi" ja Jämejala territooriumil paiknevate üksuste vajadustele.

Haigla varustab tööriietega ca 830 meditsiinitöötajat. Patsiendiriiete ja vooditarvikutega varustatakse 160 aktiivravi ja 400 psühhiaatriakliiniku osakondade voodikohti. Ühe kuu pestava pesu mahuks on ca 12 tonni pesu.

Aktiivravi osakonnad, 160 voodikohaga, rajatakse uude rajatavasse haiglahoonesse "Tervikum", kus must pesu kogutakse konteineritesse ja transporditakse uude pesumajja. Jämejala territooriumil paiknevatest osakondadest (400 voodikohta) kogutakse pesu pesumajja viimiseks sisuliselt samast asukohast ning transporditakse samuti uude pesumajja. Pesumajas sorteeritakse, pestakse, triigitakse, vajadusel parandatakse, vahetatakse välja ja pakendatakse "Tervikumi" tarbeks pesu liigiti konteineritesse ning Jämejala territooriumil paiknevate üksuste jaoks osakonniti (eri liiki pesud koos) märgistatud kottidesse/konteineritesse.

"Tervikumis" ladustatakse puhas voodipesu, patsiendi riietus ja operatsioonipesu vertikaallattu. Vabanenud konteinerid liiguvad osakondadesse musta pesu kogumiseks. Aktiivravi osakondades on haigla eripäraks bioloogilise määrdumisega pesu, mis vajab eritöötlust ja pikemat pesutsükli, samuti tihti ka korduspesu koos plekieemaldusega.

Psühhiaatrikliiniku osakondade ning erihoolduse pesu eripäraks on nn spetsiifiline pesu, mis vajab oluliselt mahukamat eelsorteerimist, väljasorteerimist parandustöödeks või asendamiseks, plekieemaldust ja eritöötlust.

Uuele pesumajale on planeeritud ruumilahendused ja pesu protsessid lähtuvalt vajadusest paindlikult organiseerida pesuvahetus ja vajadusel operatiivselt reageerida ootamatutele olukordadele, samuti vajadusega tagada toimepidevus puhta pesu ja personali riietega varustamisel.

Pesumaja on ka Jämejala külas asuva erihooldekande osakonna klientide ja SA Viljandi Haigla psühhiaatrikliiniku sõltuvushaigete ravi- ja rehabilitatsioonikeskuse ning sundravi osakonna patsientidele tööpraktika baasiks, mis on osa nende ravi- ja tervenemisprotsessist.

Tabel 8. Pesumaja põhiruumide koosseis

Ruumi nimetus	Pindala
Koridor	16,7 m ²
Puhkeruum	14,0 m ²
Koristaja	5,7 m ²
Kontor	19,7 m ²
Riietusruum	20,4 m ²
WC-d	6,3 m ²
Pesuruum	10,8 m ²
Ladustamine ja väljastusruum	58,0 m ²
Triikimine, sorteerimine, pakkimine	67,3 m ²
Pesemis- ja kuivatusruum	56,7 m ²
Nakkuspesu	10,0 m ²
Musta pesu vastuvõtt	43,7 m ²
Pesuveo kärud	14,7 m ²
Kokku	344,0 m²

Funktsionaalse plokki programmeeritud pindala kokku 344,0 m².

JÄÄTMEKÄITLUS

Jäätmekäitlussõlm on planeeritud köögiploki ja pesumaja vahele, kus tekib enim jäätmeid. Eraldi ruum on ohtlike jäätmete hoiustamiseks.

Tabel 9. Jäätmekäitluskeskuse põhiruumide koosseis

Ruumi nimetus	Pindala
Jäätmekäitlussõlm	47,8
Ohtlikud jäätmed	10,0
Jäätmed	7,0
Kilbiruum	4,7
Tehnoloogiline ruum	12,0
Kokku	81,5 m²

Funktsionaalse plokki programmeeritud pindala kokku 81,5 m².

LOGISTIKA- JA REMONDIOSAKOND

Logistika- ja remondiosakond on SA Viljandi Haigla struktuuriüksus, mis osutab ja korraldab sihtasutuse poolt seatud eesmärkide saavutamiseks oma tööd peamiselt kolme suuna vahel:

- SA Viljandi Haigla ja Jämejala territooriumil asuvate üksuste tarneahela tervikhaldus, mis sisaldab endas varude täiendamist ja ladustamise korraldamist;
- patsientide-, verekomponentide-, haigla apteegi kaupade-, laborianalüüside-, patsientide ja personali toitlustuse-, majanduskaupade ning haigla pesu transpordi teostamine erinevate SA Viljandi Haigla ja Jämejala territooriumil asuvate korpuste ja allüksuste ning teiste raviasutuste vahel;
- SA Viljandi Haigla ja Jämejala territooriumil asuvate üksuste meditsiiniseadmete remont- ja hooldus ning kinnisvara (korpused, üksused) esmane remondi- ja ehitustööde teostamine/ parendamine.

Vajadus varude lao, sõidukite haldus/hooldus ja personalile vajalike pindade järele tuleneb uue haiglahoone „Tervikum“ rajamisest ning asukoha ja mahu piirangutest ning Jämejala territooriumil asuvate üksuste vajadustest. Samuti kehtivatest hügieeni, infektsiooni ja isikukaitse nõuetest.

Tabel 10. Logistika- ja remondiosakonna põhiruumide koosseis

Ruumi funktsioon ja nimetus	Pindala
Majandusladu	
Majandusladu	322,8 m ²
Kontor	16,5 m ²
Sõidukite haldus/hooldus	
Pesula	66,0 m ²
Rehvide hoiuruum	35,4 m ²
Laoruum	34,2 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	
Kontor	19,7 m ²
Puhkeruum	35,4 m ²
Koosoleku ruum	36,5 m ²
Koridor	17,2 m ²
WC	1,6 m ²
WC	1,6 m ²
Kabinet	9,5 m ²
Kabinet	9,5 m ²
Kabinet	9,5 m ²
Majutusruum	13,2 m ²
Esik	9,3 m ²
Riietusruum	15,6 m ²

Ruumi funktsioon ja nimetus	Pindala
WC	3,2 m ²
Pesuruum	4,9 m ²
Kokku	661,6 m²

Funktsionaalse ploki programmeeritud pindala kokku 661,6 m².

5.3.4. MUU

MAJUTUS

Hoone teisele korrusele on kavandatud 20 kohaline ühiselamu stiilis majutus ajutist elamispinda vajavatele praktikantidele ja töötajatele. Võimalus on kasutada ühist köök-söögituba ja pesemisruume.

Tabel 11. Majutuse põhiruumide koosseis

Ruumi nimetus	Pindala	Ruumide arv	Pindala kokku
Koridor	38,5 m ²	1	38,5 m ²
Majutusruum	13,0 m ²	7	91,0 m ²
Köök-söögituba	31,6 m ²	1	31,6 m ²
Majutusruum	12,9 m ²	3	38,7 m ²
Pesuruum	4,2 m ²	2	8,4 m ²
Wc-d	5,0 m ²	1	5,0 m ²
Kokku			213,2 m²

Funktsionaalse ploki programmeeritud pindala kokku 213,2 m².

6. PINDADE KOONDTABEL

6.1. SUNDRAVI JA TEGEVUSKESKUS

Tabel 12. Sundravi ja tegevuskeskuse pindade koondtabel

Funktsioon	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Pindala
1. korrus			
Ambulatoorne vastuvõtt			
Ambulatoorne vastuvõtt	117	Teraapia	19,60 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	119	Palat	18,00 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	123	Kabinet	14,10 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	124	Kabinet	12,55 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	125	Kabinet	14,10 m ²
Ambulatoorne vastuvõtt	126	Kabinet	13,35 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	120	Personal	20,80 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	121	Riietus ja dušš	9,50 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	122	WC	2,70 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	118	Ooteala/Koridor	88,50 m ²
Sundravi			
Abiteenistus ja varustus	128	WC	2,20 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	127	Trepihall	17,10 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	129	Sissepääs sundravi osakonda	48,00 m ²
Tegevuskeskus			
Tegevusruumid	102	Puutöö	46,70 m ²
Tegevusruumid	103	Saal+õppekööök	101,70 m ²
Tegevusruumid	108	Spordiruum	73,60 m ²
Tegevusruumid	113	Õppeklass	28,50 m ²
Tegevusruumid	114	Käelised tegevused	28,60 m ²
Tegevusruumid	115	Keraamika	19,20 m ²
Tegevusruumid	116	Keraamika abiruum	6,50 m ²
Meditatsioonilised ruumid	110	Kabinet	12,00 m ²
Meditatsioonilised ruumid	111	Kabinet	11,68 m ²
Meditatsioonilised ruumid	112	Kabinet	11,36 m ²
Abiteenistus ja varustus	104	Koristus	3,90 m ²
Abiteenistus ja varustus	106	WC	6,50 m ²
Abiteenistus ja varustus	107	Dušš+Riietus	15,60 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	105	Personal WC+ riietus	11,36 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	101	Trepihall	27,40 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	109	Ooteala/Koridor	132,61 m ²
2. korrus			
Sundravi			
Meditatsioonilised ruumid	207	Õe-post	14,40 m ²
Meditatsioonilised ruumid	231	Teraapia	14,40 m ²
Meditatsioonilised ruumid	232	Kabinet	13,50 m ²
Meditatsioonilised ruumid	233	Protseduurid	17,80 m ²
Abiteenistus ja varustus	201	Tehnoruum	11,40 m ²
Abiteenistus ja varustus	203	Koristus	7,20 m ²

Funktsioon	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Pindala
Abiteenistus ja varustus	208	Puhas pesu	3,00 m ²
Abiteenistus ja varustus	209	Must pesu	3,00 m ²
Abiteenistus ja varustus	210	Vannituba	11,00 m ²
Abiteenistus ja varustus	224	Toitlustusala	100,70 m ²
Abiteenistus ja varustus	226	Garderoob	18,00 m ²
Abiteenistus ja varustus	234	Toidu jagamine	16,90 m ²
Abiteenistus ja varustus	235	Külastus	14,70 m ²
Abiteenistus ja varustus	236	WC	3,30 m ²
Abiteenistus ja varustus	237	Patsiendi vastuvõtt	20,10 m ²
Abiteenistus ja varustus	239	Tehnoruum	3,56 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	204	Personal	17,00 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	205	WC	2,40 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	212	Personali riietusruumid	40,00 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	202	Trepihall	17,15 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	211	Koridor	16,00 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	225	Trepihall	18,60 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	238	Koridor	13,20 m ²
Palatid	206	Vannituba	6,30 m ²
Palatid	213	Isolaator	17,10 m ²
Palatid	214	Lüüs	8,00 m ²
Palatid	215	Palat	18,00 m ²
Palatid	216	Palat	18,00 m ²
Palatid	217	Palat	18,00 m ²
Palatid	218	Palat	18,00 m ²
Palatid	219	Palat	18,00 m ²
Palatid	220	Palat	18,00 m ²
Palatid	221	Palat	18,00 m ²
Palatid	222	Palat	18,00 m ²
Palatid	223	Tegevusala	173,00 m ²
Palatid	227	Palat	18,00 m ²
Palatid	228	Palat	18,00 m ²
Palatid	229	Palat	18,00 m ²
Palatid	230	Palat	18,00 m ²
3. korrus			
Sundravi			
Meditšiinilised ruumid	307	Õe-post	14,40 m ²
Meditšiinilised ruumid	331	Teraapia	14,40 m ²
Meditšiinilised ruumid	332	Kabinet	13,50 m ²
Meditšiinilised ruumid	333	Protседuurid	17,80 m ²
Abiteenistus ja varustus	301	Tehnoruum	11,40 m ²
Abiteenistus ja varustus	303	Koristus	7,20 m ²
Abiteenistus ja varustus	308	Puhas pesu	3,00 m ²
Abiteenistus ja varustus	309	Must pesu	3,00 m ²
Abiteenistus ja varustus	310	Vannituba	11,00 m ²
Abiteenistus ja varustus	324	Toitlustusala	100,70 m ²
Abiteenistus ja varustus	326	Garderoob	18,00 m ²

Funktsioon	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Pindala
Abiteenistus ja varustus	334	Toidu jagamine	16,90 m ²
Abiteenistus ja varustus	335	Külastus	14,70 m ²
Abiteenistus ja varustus	336	WC	3,30 m ²
Abiteenistus ja varustus	337	Patsiendi vastuvõtt	20,10 m ²
Abiteenistus ja varustus	339	Tehnoruum	3,56 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	304	Personal	17,00 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	305	WC	2,40 m ²
Üldkasutatavad ja personali ruumid	312	Personali riietusruumid	40,00 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	302	Trepihall	17,15 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	311	Koridor	16,00 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	325	Trepihall	18,60 m ²
Trepihallid, koridorid, ootealad	338	Koridor	13,20 m ²
Palatid	306	Vannituba	6,30 m ²
Palatid	313	Isolaator	17,10 m ²
Palatid	314	Lüüs	8,00 m ²
Palatid	315	Palat	18,00 m ²
Palatid	316	Palat	18,00 m ²
Palatid	317	Palat	18,00 m ²
Palatid	318	Palat	18,00 m ²
Palatid	319	Palat	18,00 m ²
Palatid	320	Palat	18,00 m ²
Palatid	321	Palat	18,00 m ²
Palatid	322	Palat	18,00 m ²
Palatid	323	Tegevusala	173,00 m ²
Palatid	327	Palat	18,00 m ²
Palatid	328	Palat	18,00 m ²
Palatid	329	Palat	18,00 m ²
Palatid	330	Palat	18,00 m ²
KOKKU			2453,13 m²

6.2. TUGITEENUSTE KESKUS

Tabel 13. Tugiteenuste keskuse pindade koondtabel

Funktsioon	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Pindala
1. korrus			
Koridorid	0-1	Lüüstambur	10,7 m ²
Koridorid	0-2	Koridor	21,1 m ²
Koridorid	0-3	Lift	2,9 m ²
Koridorid	0-4	Koridor	32,9 m ²
Koridorid	0-5	Koridor	13,2 m ²
Majandusladu	1-1	Kontor	16,5 m ²
Majandusladu	1-2	Majandusladu	322,8 m ²
Pesumaja	2-1	Koridor	16,7 m ²
Pesumaja	2-2	Puhkeruum	14,0 m ²

Funktsioon	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Pindala
Pesumaja	2-3	Koristaja	5,7 m ²
Pesumaja	2-4	Kontor	19,7 m ²
Pesumaja	2-5	Riietusruum	20,4 m ²
Pesumaja	2-6	WC-d	6,3 m ²
Pesumaja	2-7	Pesuruum	10,8 m ²
Pesumaja	2-8	Ladustamine ja väljastusruum	58,0 m ²
Pesumaja	2-9	Triikimine, sorteerimine, pakkimine	67,3 m ²
Pesumaja	2-10	Pesemis ja kuivatusruum	56,7 m ²
Pesumaja	2-11	Nakkuspesu	10,0 m ²
Pesumaja	2-12	Musta pesu vastuvõtt	43,7 m ²
Pesumaja	2-13	Pesuveo kärud	14,7 m ²
Sõidukite haldus/hooldus	3-1	Pesula	66,0 m ²
Sõidukite haldus/hooldus	3-2	Rehvide hoiuruum	35,4 m ²
Sõidukite haldus/hooldus	3-3	Laoruum	34,2 m ²
Jäätmekäitlus	4-1	Jäätmekäitlussõlm	47,8 m ²
Jäätmekäitlus	4-2	Ohtlikud jäätmed	10,0 m ²
Jäätmekäitlus	4-3	Jäätmed	7,0 m ²
Jäätmekäitlus	4-4	Kilbiruum	4,7 m ²
Jäätmekäitlus	4-5	Tehn.ruum	12,0 m ²
Köök/kohvik	5-1	Kontor	25,7 m ²
Köök/kohvik	5-2	Puhkeruum	33,2 m ²
Köök/kohvik	5-3	Riietusruum	45,9 m ²
Köök/kohvik	5-4	Pesuruum	10,8 m ²
Köök/kohvik	5-5	WC-d	6,3 m ²
Köök/kohvik	5-6	Külmköök	35,5 m ²
Köök/kohvik	5-7	Kuumköök	76,4 m ²
Köök/kohvik	5-8	Juurvili / puuvili	17,9 m ²
Köök/kohvik	5-9	Liha ettevalmistus	15,6 m ²
Köök/kohvik	5-10	Sulatus	10,9 m ²
Köök/kohvik	5-11	Sügavkülm	8,8 m ²
Köök/kohvik	5-12	Liha	9,4 m ²
Köök/kohvik	5-13	Abi	7,8 m ²
Köök/kohvik	5-14	Piim	7,1 m ²
Köök/kohvik	5-15	Juurvili / puuvili	9,2 m ²
Köök/kohvik	5-16	Komplekteerimine	59,5 m ²
Köök/kohvik	5-17	Abi	5,3 m ²
Köök/kohvik	5-18	Kaup	11,3 m ²
Köök/kohvik	5-19	Koridor	18,4 m ²
Köök/kohvik	5-20	Puhtad nõud	69,8 m ²
Köök/kohvik	5-21	Kauba vastuvõtt	36,7 m ²
Köök/kohvik	5-22	Toidu väljastus	19,9 m ²
Köök/kohvik	5-23	Kohvik	143,6 m ²
Köök/kohvik	5-24	Inva wc	4,3 m ²
Köök/kohvik	5-25	Tambur	6,0 m ²
Köök/kohvik	5-26	WC	4,5 m ²
2. korrus			

Funktsioon	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Pindala
Koridorid	0-1	Trepp	9,8 m ²
Koridorid	0-2	Lift	2,9 m ²
Koridorid	0-3	Koridor	25,3 m ²
Koridorid	0-4	Trepp	5,8 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-1	Kontor	19,7 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-2	Puhkeruum	35,4 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-3	Koosoleku ruum	36,5 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-4	Koridor	17,2 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-5	WC	1,6 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-6	WC	1,6 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-7	Kabinet	9,5 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-8	Kabinet	9,5 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-9	Kabinet	9,5 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-10	Majutusruum	13,2 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-11	Esik	9,3 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-12	Riietusruum	15,6 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-13	WC	3,2 m ²
Kontori- ja puhkeruumid	6-14	Pesuruum	4,9 m ²
Arhiiv	7-1	Kontor	15,7 m ²
Arhiiv	7-2	Arhiiv	155,6 m ²
Majutus	8-1	Koridor	38,5 m ²
Majutus	8-2	Majutusruum	13,0 m ²
Majutus	8-3	Majutusruum	13,0 m ²
Majutus	8-4	Majutusruum	13,0 m ²
Majutus	8-5	Majutusruum	13,0 m ²
Majutus	8-6	Majutusruum	13,0 m ²
Majutus	8-7	Majutusruum	13,0 m ²
Majutus	8-8	Majutusruum	13,0 m ²
Majutus	8-9	Köök-söögituba	31,6 m ²
Majutus	8-10	Majutusruum	12,9 m ²
Majutus	8-11	Majutusruum	12,9 m ²
Majutus	8-12	Majutusruum	12,9 m ²
Majutus	8-13	Pesuruum	4,2 m ²
Majutus	8-14	Pesuruum	4,2 m ²
Majutus	8-15	WC-d	5,0 m ²
3. korrus			
Koridorid	0-0	Terrass	65,3 m ²
Koridorid	0-1	Trepp	9,8 m ²
Koridorid	0-2	Lift	2,9 m ²
Koridorid	0-3	Koridor	20,4 m ²
Koridorid	0-4	Trepp	5,8 m ²
Tugiteenused	7-1	Koridor	77,6 m ²
Tugiteenused	7-2	IT-teenistus (6)	29,6 m ²
Tugiteenused	7-3	Koosoleku ruum	20,6 m ²
Tugiteenused	7-4	Finantsteenistus (6)	28,2 m ²
Tugiteenused	7-5	Personaliteenistus (5) / reserv (3)	36,2 m ²

Funktsioon	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Pindala
Tugiteenused	7-6	Kvaliteediteenistus (4)	20,3 m ²
Tugiteenused	7-7	Kantselei (6)	27,7 m ²
Tugiteenused	7-8	Hanketeenistus (3)	13,5 m ²
Tugiteenused	7-9	Personaliteenistus (2)	10,2 m ²
Tugiteenused	7-10	Finantsteenistus (2)	10,2 m ²
Tugiteenused	7-11	IT-teenistus (2)	10,2 m ²
Tugiteenused	7-12	Kvaliteediteenistus (2)	10,2 m ²
Tugiteenused	7-13	Koostöötuba (2)	10,2 m ²
Tugiteenused	7-14	Koostöötuba (3)	15,5 m ²
Tugiteenused	7-15	Telefoniruum	1,0 m ²
Tugiteenused	7-16	Telefoniruum	1,0 m ²
Tugiteenused	7-17	Telefoniruum	1,0 m ²
Tugiteenused	7-18	WC	1,6 m ²
Tugiteenused	7-19	Riidehoid	7,8 m ²
Tugiteenused	7-20	WC	1,9 m ²
Tugiteenused	7-21	WC	1,9 m ²
Tugiteenused	7-22	Abiruum	1,8 m ²
Tugiteenused	7-23	Koosoleku ruum	32,8 m ²
Tugiteenused	7-24	Köök	15,6 m ²
Tugiteenused	7-25	Ooteala + sekretär	39,7 m ²
Tugiteenused	7-26	Juhatuse liikme kabinet	42,7 m ²
Tugiteenused	7-27	Juhatuse liikme kabinet	22,3 m ²
Tugiteenused	7-28	Juhatuse liikme kabinet	23,8 m ²
KOKKU			2915,3 m²

7. HINNANGULINE EHITUSMAKSUMUS

Sundravi maja (Pargi tee 14) kavandatav netopind: 2453,13 m²

Tugiteenuste keskus (Saariku tee 6) kavandatav netopind: 2915,3 m²

Arvestades ettevalmistavaid tegevusi ja projekteerimist on Pargi tee 14 hoone rekonstrueerimise maksumus kokku **4 906 260 eurot**. (Hoone pindala 2453,13 m² x 2000 €/ m² = 4 906 260 €)

Saariku tee 6 hoone rekonstrueerimise maksumus kokku **5 830 600 eurot**. (Hoone pindala 2915,3 m² x 2000 €/ m² = 5 830 600 €)

Eskiislahenduse täpsusest tulenevalt võib erinevus tegelikust ehitusmaksumusest olla 15..20 %.

Hind sisaldab kõiki kulutusi ehitusele, sh nii projekteerimise erinevad staadiumid, ehitustööd kui ka autori- ja tehniline järelevalve.

SA Viljandi Haigla omavahenditest lisandub investeeringule detailplaneeringu, sisustamise ja logistikakeskuse ehitusaluse maa soetamise kulud kogusummas 1 076 640 eurot.

8. PLANEERIMISEL KASUTATUD MATERJALID

Funktsionaalse arengukava II etapi koostamisel on lähtutud järgmistest õigusaktidest ja juhendmaterjalidest:

1. Töös on arvestatud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (RT I, 30.12.2015, 49) alusel väljatöötatud õigusaktide nõudeid ning teisi vastavat valdkonda reguleerivaid õigusakte.
2. Sotsiaalministri 31.12.2001. a. määrus nr. 166 (viimane kehtiv redaktsioon) “Nõuded haigla funktsionaalsele arengukavale ja ehitusprojekti meditsiinitehnoloogia osale ning haigla funktsionaalse arengukava kinnitamise kord ”.
3. Sotsiaalministri 19.08.2004. a. määrus nr. 103 (viimane kehtiv redaktsioon) “Haigla liikide nõuded”.
4. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadus (RT I 2003, 26, 160).
5. EESTI STANDARD prEVS 880-1:2006 Haiglate projekteerimine. Osa 1: Funktsionaalne planeerimine. Standardikavand.